

УДК 633.15:631.51:631.527.5

ВПЛИВ СПОСОБІВ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ НА ЯКІСТЬ ЗЕРНА КУКУРУДЗИ РІЗНИХ ГІБРИДІВ У ПРОЦЕСІ ЗБЕРІГАННЯ

ГЕРАСИМЕНКО П.С., *магістр 2 року навчання*

Науковий керівник: **ЗАВАДСЬКА О. В.,** *кандидат с.-г. наук, доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Кукурудза є практично безвідходною рослиною різностороннього призначення. Якість зерна, придатність його для тривалого зберігання чи переробки суттєво залежить від умов вирощування і сортових особливостей.

Двофакторний дослід був закладений і проведений в умовах СТОВ «Придніпровський край». До схеми дослідження включили три гібриди кукурудзи – ДКС 4351, ВН 6763, Гран 1 (фактор Б) та три способи обробітку ґрунту. Полицевий обробіток передбачав проведення оранки ґрунту на глибину 27 см; безполицевий – глибоке рихлення на глибину 27-30 см, а нульовий – відсутність будь-якого механічного обробітку.

Найсухіше зерно всіх гібридів було отримане за полицевого способу обробітку ґрунту – 14,2–14,8 %, а найвологіше за нульового – 17,9–18,2 %. Натура була вищою у зерна, отриманого за полицевого та безполицевого способів обробітку ґрунту, – 737 та 732 г/л відповідно.

Найбільш вирівняним за крупністю було зерно всіх гібридів, вирощених за полицевого способу обробітку ґрунту, – 90-91,1 %. Найвищі показники схожості та енергії проростання забезпечив гібрид Гран 1 (контроль) за полицевого та безполицевого способу обробітку ґрунту – 98 та 100 % відповідно. Середнє значення маси 1000 зерен за полицевого обробітку ґрунту становило 258 г, безполицевого – 254 г, а нульового – 214 г. Найвищим показником маси 1000 зерен відзначився гібрид Гран 1 за полицевого способу обробітку – 266,5 г. Найвищий вміст білку сформувався за полицевого способу обробітку ґрунту у гібриду ДКС 4351 і становив 8,8 %.

Через місяць зберігання схожість зерна зростала і становила 95-96 %. Найвища енергія проростання після дванадцяти місяців зберігання була у зерна гібриду ДКС 4351, вирощеного за полицевого обробітку ґрунту, та Гран 1 (контроль) за безполицевого – на рівні 92 %.

Протягом першого місяця зберігання для всіх варіантів було характерним підвищення вмісту крохмалю – в середньому цей показник зростав на 3-4 %, надалі спостерігали поступове зниження цього показника. Проте, за 12 місяців зберігання загальна кількість крохмалю у зерні збільшилась на 1,0-3,0 %.

Найбільші втрати біохімічних показників в результаті зберігання мало зерно гібриду ВН 6763, вирощене за безполицевого та нульового способів обробітку ґрунту.

Зберігання зерна усіх гібридів, незалежно від способів обробітку ґрунту, є прибутковим. Найбільш економічно вигідно зберігати зерно гібриду ВН 6773, вирощене за безполицевого способів обробітку ґрунту (глибокого рихлення), та реалізувати його після 6 місяців зберігання – умовно чистий прибуток становитиме 2673 грн/т, а рівень рентабельності – 76 %.